

GOA UNIVERSITY

Taleigao Plateau, Goa

Programme of B.A. B.Ed Semester V

EXAMINATION OF OCTOBER/NOVEMBER 2025

Instructions to Candidates:

1. Candidates are requested to be present at the place of examination fifteen minutes before the commencement of the examination.
2. Candidates are forbidden from taking any book, paper or copy material of any kind into the examination hall and any student found copying will be penalized.
3. The Centre and place of examination will be the respective college.
4. Mobile phones, Bluetooth-enabled gadgets, communication devices etc. are not allowed in the examination hall.
5. The written examination will be conducted in the following order:

Day/ Date/Time	Subject / Paper
SATURDAY 25-10-2025 10 AM TO 12.30 PM	Education - BBEDU 501 – Education- Foundation of Education ✓ ✓
MONDAY 27-10-2025 10 AM TO 12 NOON	English - ENG 501 - Paper V - Shakespeare ✓ ✓ ✓ Geography - GEO 501 - Paper V - Principles of Geomorphology ✓ ✓ Hindi - HIN 501 - Paper V - Hindi Sahitya: Aadhikaal Evam Bhaktikal ✓ ✓ History - HIS 501 - Paper V - History of Mughals ✓ ✓ Konkani - KON 501 - Paper V - Functional Konkani (Part I) ✓ ✓ Marathi - MAR 501 - Paper V - History of Marathi Literature from Beginning to 1650 ✓ ✓

WEDNESDAY 29-10-2025 10 AM TO 12 NOON	✓ English - ENG 502 - Paper VI - Modern American Literature ✓ Geography - GEO 502 - Paper VI - Geography of India ✓ Hindi - HIN502 - Paper VI - Adhunik Hindi Kavya ✓ History - HIS502 - Paper VI - Indian National Movement up to 1905 <u>V - VII</u> ✓ Konkani - KON 502 - Paper VI - Novel as a Literary Form (Part I) ✓ Marathi - MAR 502 - Paper VI - Kavyashatra
FRIDAY 31/10/2025 10 AM to 12 NOON	✓ English - ENG 503 - Paper VII - Introduction to Literary Criticism ✓ <u>V, VII</u> Hindi - HIN 503 - Paper VII - Anuvad Evam Patra Lekhan ✓ <u>V, VII</u> ✓ History - HIS 503 - Paper VII - World Revolutions ✓ <u>V - VII</u> Konkani - KON 503 - Paper VII - History of Konkani Language and Literature (Part I) ✓ <u>V, VII</u> Marathi - MAR 503 - Paper VII - Writing Skills for Media ✓ <u>V, VII</u>
10 AM to 2 PM	✓ Geography - GEO 503 - Paper VII (Practical) - Map Analysis and Interpretation ✓ <u>V, VII</u>
MONDAY 03-11-2025 10 AM TO 11 AM	BBEDU 502 & BBEDU 503 - Methodology cum Content of Geography BBEDU 502 & BBEDU 503 - Methodology cum Content of History
WEDNESDAY 05-11-2025 10 AM TO 11 AM	BBEDU 502 & BBEDU 503 - Methodology cum Content of English BBEDU 502 & BBEDU 503 - Methodology cum Content of Hindi
THURSDAY 06-11-2025 10 AM TO 11 AM	BBEDU 502 & BBEDU 503 - Methodology cum Content of Konkani BBEDU 502 & BBEDU 503 - Methodology cum Content of Marathi

Date: 03/10/2025

Controller of Examinations

GOA UNIVERSITY

B.A.B.Ed (Sem V) / B.A.B.Ed (Sem VII)

Subject Name: English

Paper Title: Paper V: Shakespeare

Paper Code: ENG501

Duration: 2:00 Hours

Total Marks: 70

- Instructions:**
- i) All questions are compulsory
 - ii) Figures to the right indicate the full marks allotted to the questions.
 - iii) Answer questions I and II in approximately 100 words each.
 - iv) Answer questions III to VI in approximately 400 words each.
-

Q.1 Write short notes on any THREE of the following:

(3x5)

- a) Explain the couplet from Sonnet 16,
*'To give away yourself keeps yourself still,
And you must live, drawn by your own sweet skill.'*
- b) Explain the couplet from Sonnet 29,
*'For thy sweet love remembered such wealth brings
That then I scorn to change my state with kings.'*
- c) The portrayal of Cleopatra's royal barge.
- d) The role of Enobarbus in Shakespeare's *Antony and Cleopatra*.
- e) The death of Mark Antony.

Q. II Write short notes on any THREE of the following :

(3x5)

- a) Shakespeare's notion of love in the lines from Sonnet 116:
*'Love's not time's fool, though rosy lips and cheeks
Within his bending sickle's compass come.'*
- b) The central idea of Sonnet 141, *'In faith, I do not love thee with mine eyes...'*
- c) The problem of racism in Shakespeare's *Othello*.

d) The role of Cassio in *Othello*.

e) The significance of Desdemona's handkerchief, in *Othello*.

Q. III A) Discuss Shakespeare's treatment of the theme of *immortality* in **Sonnet 16**, '*But wherefore do not you...*' and **Sonnet 18**. '*Shall I compare thee to a summer's day?*'

[10]

OR

B) Attempt a critical appreciation of the central theme and tone in Sonnet 109,

"O, never say that I was false of heart..."

Q.IV A) Was the marriage of Othello and Desdemona doomed to meet a tragic end?

Discuss the themes of chance and fate in Shakespeare's *Othello*.

[10]

OR

B) 'Through the character of Iago, Shakespeare explores the destructive power of jealousy and the dark side of political ambition.' Discuss.

Q.V A) Explore the themes of honour, loyalty, and betrayal in Shakespeare's *Antony and Cleopatra*.

[10]

OR

B) Compare and contrast the characters of Cleopatra and Octavia in Shakespeare's tragedy *Antony and Cleopatra*.

Q. VI A) Attempt a discussion on the nature of the typical Shakespearean tragedy. [10]

OR

B) Discuss the social background to the literature of the Elizabethan Age.

GOA UNIVERSITY

B.A.B.Ed (Sem V) / B.A.B.Ed (Sem VII)

Subject Name: **Geography**

Paper Title: **Paper V: Principles of Geomorphology** Paper Code: **GEO501**

Duration: **2:00** Hours

Total Marks: **70**

Instructions:

- i) All questions are compulsory
 - ii) Figures to the right indicate full marks.
 - iii) Draw neat sketches/diagrams wherever necessary.
 - iv) Use of stencil map is allowed.
-

Q.1. Answer any three of the following in about 120 to 150 words each.

15

- a. Explain the structure of earth's interior with suitable diagram.
- b. Discuss the shield areas and mobile zones of the world.
- c. Elaborate the impact of earthquakes on nature and living life.
- d. What are the causes and effects of sea level change?
- e. Describe the types of rocks based on their mode of formation.

Q.2. Answer any three of the following.

15

- i. Explain depositional landscapes of the river
- ii. Differentiate between cirque and arêtes with suitable diagrams.
- iii. What is the relevance of geomorphology in the engineering application?
- iv. How is transport development influenced by geomorphological conditions?
- v. With neat diagram, explain the formation of uvala and polje.

Q.3.A. Explain the continental drift hypothesis of Alfred Wegner. 10

OR

X. Discuss the characteristics of distribution pattern of continents and oceans.

Q.4.A. Examine the chemical weathering processes and bring out their impact on landform development. 10

OR

X. Account for erosional landforms associated with aeolian landscape.

Q.5.A. Assess the geomorphological cycle of W. M. Davis. 10

OR

X. Explain the orogenic and epeirogenic movements of the earth.

Q.6. Write short notes on any two of the following. 10

- a. Impact of geomorphology on urbanization
- b. Environmental management through geomorphological understanding
- c. Volcanic landforms
- d. Mass wasting

अथवा

- ii) मन ना रँगाए रँगाए जोगी कपड़ा।
आसन मारी मंदिर में बैठे, ब्रह्म-छाँडि पूजन लागे पथरा।
कनवा फडाय जटवा बढौले, दाढ़ी बढ़ाय जोगी होई गैले बकरा।
जंगल जाय जोगी धुनिया रमौले, काम जराय जोगी होय गैले हिजरा।
मथवा मुँडा जोगी कपड़ा रंगौले, गीता बाँच के होय गैले लबरा।
कहंहि कबीर सुनो भाई साधो, जम दरवजवा बाँधल जैबे पकड़ा।

- आ) i) पठित पदों के आधार पर कबीर के अनुसार सद्गुरू के महत्व को बताइए। (5)

अथवा

- ii) कबीर ने समाज में व्याप्त अंधविश्वास पर प्रहार किया है' पदों के आधार पर स्पष्ट कीजिए।

- प्रश्न 4 अ) रासो साहित्य की प्रमाणिकता और अप्रमाणिकता पर प्रकाश डालिए। (10)

अथवा

आ) टिप्पणियाँ लिखिए: -

(5x2=10)

1. आदिकाल का नामकरण।
2. सिद्ध काव्य।

- प्रश्न 5 अ) निर्गुण संत साहित्य की विशेषताओं की चर्चा कीजिए। (10)

अथवा

आ) टिप्पणियाँ लिखिए: -

(5x2=10)

1. मलिक मुहम्मद जायसी।
2. भक्तिकाल की सामाजिक स्थिति।

- प्रश्न 6 अ) कृष्ण काव्य को स्पष्ट करते हुए उनकी विशेषताओं की चर्चा कीजिए। (10)

अथवा

आ) टिप्पणियाँ लिखिए:-

(5x2=10)

1. भक्ति आंदोलन
2. सगुण और निर्गुण भक्ति में अंतर।

GOA UNIVERSITY
B.A.B.Ed (Sem V) / B.A.B.Ed (Sem VII)
Subject Name: **HINDI**

Paper Title: **Paper V: Hindi Sahitya: Aadikaal**

Paper Code: **HIN501**

Evam Bhaktikal

Duration: **2:00 Hours**

Total Marks: **70**

प्रश्न 1 निम्नलिखित प्रश्नों में से **किन्हीं तीन** प्रश्नों के उत्तर लिखिए:-

(5x3=15)

- I. आदिकालीन शासक विदेशी आक्रमण का सामना क्यों नहीं कर पाए?
- II. संत कवि, नाथ संप्रदाय के किन विशेषताओं से प्रभावित थे?
- III. रासो काव्य की किसी एक रचना का परिचय दीजिए।
- IV. कवि सरहपा का संक्षिप्त परिचय लिखिए।
- V. 'सबतै लघुता भली' ऐसा कबीर क्यों कहते हैं?

प्रश्न 2 निम्नलिखित प्रश्नों में से **किन्हीं तीन** प्रश्नों के उत्तर लिखिए:-

(5x3=15)

- I. भक्तिकाल के उदय के बारे में आचार्य हजारी प्रसाद द्विवेदी जी का क्या मत है?
- II. 'सूफी' शब्द की उत्पत्ति कैसे हुई?
- III. भक्तिकाल की राजनैतिक स्थिति पर प्रकाश डालिए।
- IV. कबीर निंदक को पास रखने की सलाह क्यों देते हैं?
- V. 'सुखिया सब संसार है' से कबीर का क्या आशय है?

प्रश्न 3 अ) निम्नलिखित अवतरण की संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए:-

(5)

i) मेरा तेरा मनुआँ कैसे इक होई रे।

मैं कहता हौं आँखिन देखी, तू कहता कागद की लेखी।

मैं कहता सुरझावनहारी, तू राख्यौ उरझाई रे।

मैं कहता तू जागत रहियो, तू रहता है सोई रे।

मैं कहता निर्मोही रहियो, तू जाता है मोहि रे।

जुगत जगत समुझावत हारा, कही न मानत कोई रे।

तू तो रंडी फिरै बिहंडी, सब धन डारे खोई रे।

सतगुरु धारा निर्मल बाहे, वामै काया धोई रे।

कहत कबीर सुनो भाई साधो, तब ही वैसा होई रे।

GOA UNIVERSITY

B.A.B.Ed (Sem V) / B.A.B.Ed (Sem VII)

Subject Name: History

Paper Title: Paper V: History of the Mughals **Paper Code: HIS501**

Duration: 2:00 Hours

Total Marks: 70

Instructions:

- i) All questions are compulsory
- ii) Answer sub-questions in Q1 & Q2 in not more 100 words each.
- iii) Answer Q3 to Q6 in not more than 400 words each.
- iv) Figures to the right indicate maximum marks.

Q1. Answer any three of the following:

(3x5=15)

1. What motivated Babur to come to India in the 16th century?
2. Comment on Humayun's conflict with Sher Shah.
3. Throw light on Sher Shah's reforms in agriculture.
4. Describe four traits of Emperor Jahangir.
5. Why is Emperor Shahjahan called the 'Builder King'?

Q2. Answer any three of the following:

(3x5=15)

1. Why were the Sikhs disturbed with Aurangzeb's policies?
2. How did foreign invasions contribute to Mughal decline after 1707?
3. Write a note on the legacy of Noor Jahan and Mumtaz Mahal.
4. Comment on developments in agriculture under the Mughals.
5. Explain the role of *pathshalas* and *maktas* in medieval India.

Q3. Examine the literary sources for the study of Mughal history.

(10M)

OR

Q3. Trace the events leading to the First Battle of Panipat (1526) and state its consequences.

Q4. How did Emperor Akbar's revenue policy contribute to Mughal prosperity? (10M)

OR

Q4. Describe the provincial administration under the Mughals.

Q5. Comment on any one of the following: a) Aurangzeb and Marathas (10M)
b) Later Mughal rulers

Q6. Examine the developments in Mughal art. (10M)

OR

Q6. Comment on the social structure and slavery in Mughal India.

GOA UNIVERSITY

B.A.B.Ed (Sem V) / B.A.B.Ed (Sem VII)

Subject Name: **Konkani**

Paper Title: **Paper V: Functional Konkani (Part I)**

Paper Code: **KON 501**

Duration: **2:00 Hours**

Total Marks: **70**

Instructions:

1. सगळे प्रस्न सक्तीचे आसात.
2. प्रस्ना सामकार दरेकाचे गूण दिल्यात.

1. सकयल विचारिल्ल्या खंयच्याय दोन प्रस्नांच्यो जापो बरयात.

(2x8=16)

- अ) गोंयच्या सगळ्या शिक्षणीक संस्थांनी 1 ते 7 जुलय मेरेन 'वनमहोत्सव सप्तकां' निमतान वेगवेगळ्या कार्यावळींचे आयोजन करचें अशें परिपत्रक गोंय सरकाराच्या वन खात्यान काडलां, ताचो नमुनो तयार करात.
- ब) कोंकणी अस्मिताय केंद्र, काणकोण हे संस्थेच्या म्हयन्याळे बसकेचें इतिवृत्त बरयात.
- क) सरकारी प्राथमीक भलायकी केंद्र, सांखळी हांगा वावुरपी कारकून श्री. प्रसाद वरक हाची बदली गोंय वैजकी महाविद्यालय, बांबोळी हांगा केल्या असो आदेश गोंय सरकाराच्या भलायकी खात्यान काडला ताचो नमुनो बरयात.

2. सकयल विचारिल्ल्या खंयच्याय दोन प्रस्नांच्यो जापो बरयात.

(2x7=14)

- अ) रोजरी उच्च माध्यमीक विद्यालय, नावेली हांगा कोंकणी शिक्षकाचे सुवाते खातीर अर्जाचो नमुनो तयार करात.
- ब) दि आमोर रिजोर्ट, बागा हांगा काम करपी अनिरुद्ध देसाय हांणे दुयेंत रजेखातीर केल्ल्या अर्ज पत्राचो नमुनो तयार करात.
- क) धुळे खेळा मैदानार कोयराची रास पडिल्ल्यान खेळगड्यांक त्रास जाता ते संबंदान धुळे युथ क्लबा वतीन धुळे पंचायतीक धाडिल्ल्या विनवणी पत्राचो नमुनो तयार करात.

3. क) सरकारी उच्च माध्यमीक विद्यालय केरी हांगा शिकोवपी श्री. गौरव रावत हांणे अभ्यास रजे खातीर अर्ज केला. ताचो नमुनो तयार करात.

(1x10=10)

वा

- ख) दुरदर्शन आकाशवाणी केंद्र पणजी हांगा कोंकणी निवेदकाच्या सुवाते खातीर अर्ज पत्राचो नमुनो तयार करात.

4. क. शारदा मंदीर पणजी हांगा जाल्ल्या कथा सर्तीची बातमी भांगरभूंय दिसाळ्या खातीर तयार करात. (1x10=10)

GOA UNIVERSITY

B.A.B.Ed (Semester - V) /VII

Subject Name: Marathi

Paper Title: History of Marathi Literature from Beginning to 1650

Paper Code: MAR 501

Duration: 2:00 Hours

Total Marks: 70

Instructions:

१. पुढील सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

-
- प्र.१. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (१५)
- अ. दत्त संप्रदायाचा थोडक्यात परिचय कर.
आ. संत साहित्य निर्मितीमागील प्रेरणा स्पष्ट करा.
इ. 'चांगदेवपासष्टी' या ग्रंथाची ओळख करून द्या.
ई. 'महाराष्ट्र' या शब्दाच्या उत्पत्तीविषयी मांडलेल्या कोणत्याही दोन मतांची माहिती द्या.
उ. समर्थ रामदासस्वामींनी रचलेल्या आरतीचे स्वरूप सांगा.
- प्र.२. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (१५)
- अ. तुकाराम महाराजांच्या अभंगांतील अलंकारिक सौंदर्य विशद करा.
आ. महानुभाव संप्रदायाचे तत्त्वज्ञान स्पष्ट करा.
इ. संत सांवता माळी यांना 'सांवता सागर प्रेमाचा आगर' असे म्हटले आहे?
ई. संत नामदेवांनी लिहिलेल्या बाळक्रिडेच्या अभंगांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
उ. संत एकनाथ महाराजांना 'समन्वयकार एकनाथ' असे का म्हटले जाते?
- प्र.३.अ. 'लीळाचरित्र म्हणजे महानुभावीय वाङ्मय आणि तत्त्वज्ञानाचा मूलाधार आहे.' विधान (१०)
स्पष्ट करून लीळाचरित्र ग्रंथाची वैशिष्ट्ये लिहा.
किंवा
प्र.३.आ. साती ग्रंथांची वैशिष्ट्ये लिहा.

- प्र.४.अ. ज्ञानेश्वरीचे तत्त्वज्ञान आणि वैशिष्ट्ये विशद करा. (१०)
किंवा
- प्र.४.आ. संत नामदेव लिखित चरित्रात्मक अभंगांचा परिचय करून द्या.
- प्र.५.अ. मराठी संत साहित्यात संत एकनाथाच्या वाङ्मयीन योगदानाचा परिचय करा. (१०)
किंवा
- प्र.५.आ. समर्थ संप्रदायाची वैशिष्ट्ये सांगून समर्थ रामदासांच्या वाङ्मयीन कार्याचा थोडक्यात परिचय करा
- प्र.६.अ. संत तुकारामांच्या अभंगवाङ्मयाचे साहित्यिक सौंदर्य विशद करा. (१०)
किंवा
- प्र.६.आ. संत तुकारामांच्या अभंगातून दिसणारे तत्कालीन समाजाचे चित्रण करा.

GOA UNIVERSITY
B.A.B.Ed (Sem V) / B.A.B.Ed (Sem VII)

**Paper title: English Paper VI- Modern
American Literature
Duration: 2 hours**

Paper code: ENG502

Max. Marks: 70

Instructions:

1. *All questions are compulsory.*
2. *Figures to the right indicate maximum marks allotted to the questions.*
3. *Answer sub-questions in Question I and Question II in around 100 words each.*
4. *Answer Question III to Question VI in around 400 words each.*

Q. I. Write short notes on any three of the following:

(3x5)

- i. A Character sketch of Stella in *A Streetcar Named Desire*.
- ii. Bathing as a recurring symbol in Tennessee William's novel.
- iii. Stanley's discovery of Blanche's past in *Laurel*.
- iv. The significance of the valley of ashes in F.Scott Fitzgerald's *The Great Gatsby*.
- v. Comment on Daisy's choice in *The Great Gatsby*.

Q. II. Write short notes on any three of the following:

(3x5)

- i. The dual role of nature as both a comfort and a challenge in *Stopping by the woods on a Snowy Evening*.
- ii. Comment on Cummings *Next to of course God* as a parody of patriotism.
- iii. *The Garden* as a clever representation of English society in the early 20th century.
- iv. Archibald's *Speech to a Crowd* as a reflection on leadership and resistance.
- v. Explore themes of modern life *In a Station of a Metro*.

Q. III A. Discuss how *The Great Gatsby* exemplifies the hedonism of the "Roaring twenties." in America

(10)

OR

B. What is the American Dream? How does Gatsby represent this dream? Does the novel praise or condemn Gatsby's dream?

Q. IV A. Examine the view that the conflict between Stanley and Blanche is primarily based on their difference in social class.

(10)

OR

B. "*A Streetcar Named Desire* is a play emblematic of the modern era." In light of this statement, explore William's presentation of time and place in *A Streetcar Named Desire*.

Q.V A. Discuss how the historical context of Sandburg's time influences his writing? Comment on his portrayal of urban life in the works you have studied. (10)

OR

B. Examine the central themes in Dunn's poetry. Elucidate with reference to the poems you have studied.

Q. VI A. Discuss the primary causes of The Great Depression and its long-term effects on America. (10)

OR

B. Evaluate the influence of the Jazz Age on American society.

GOA UNIVERSITY

B.A.B.Ed (Sem V) / B.A.B.Ed (Sem VII)

Subject Name: Geography (Paper VI)

Paper Title: Geography of India

Paper Code: GEO502

Duration: 2:00 Hours

Total Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory
2. Figures to the right indicate the full marks assigned to the question
3. Use of stencil is allowed

Q.1. Write short notes on any three of the following in about 100 words: (3x5=15)

- a. The India Kaleidoscope of time-space
- b. Mineral resource of India
- c. Status of traditional Agriculture before 1947
- d. Textile Industries in India
- e. Transportation Planning in India for Road network

Q.2. Write short notes on any three of the following in about 100 words: (3x5=15)

- i. Water resource of India with Inland Waterways
- ii. Ethnic Groups of population in India
- iii. Problems of Indian Agriculture
- iv. Growth of Electrical Industry in India
- v. National Highways of India

Q.3.A. Discuss on the Unity in Diversity of India.

10

OR

Q.3.B. Write a detail note on the Climate of India.

Q.4.A. Give an account of Forest Resources of India.

10

OR

Q.4.B. Examine the trends of Migration in India after Independence.

Q.5.A. Describe the various types of Agricultural practices in India.

10

OR

Q.5.B. Explain the factors affecting cropping patterns of food grains in India.

Q.6.A. Iron and Steel Industry has shown prosperity in India. Justify.

10

OR

Q.6.B Highlight the development of Railway System in India.

GOA UNIVERSITY

B.A.B.Ed -Semester-V/VII

Subject Name: Hindi

Paper Title: Paper VI: Adhunik Hindi Kavya

Paper Code: HIN502

Duration: 2:00 Hours

Total Marks: 70

प्र. 1. निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं तीन प्रश्नों के लघु उत्तर लिखिए। (3x5=15)

- I. द्विवेदी यगीन कविता में इतिवृत्तात्मकता एवं गद्यात्मकता क्यों पायी जाती है?
- II. महादेवी वर्मा का परिचय दीजिए।
- III. थियोसोफिकल सोसायटी द्वारा किए गए सामाजिक कार्यों का उल्लेख कीजिए।
- IV. 'रोटी' कविता का विश्लेषण कीजिए।
- V. 'बुनाई का गीत' कविता के आशय को स्पष्ट कीजिए।

प्र. 2. निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं तीन प्रश्नों के लघु उत्तर लिखिए। (3x5=15)

- I. प्रगतिवाद में प्रस्तुत क्रांति की भावना पर चर्चा कीजिए।
- II. आधुनिक काल के राजनीतिक परिदृश्य को स्पष्ट कीजिए।
- III. प्रयोगवादी काव्य की किसी एक विशेषता पर उदाहरण सहित प्रकाश डालिए।
- IV. 'यह पृथ्वी रहेगी' कविता के भाव को स्पष्ट कीजिए।
- V. 'उँचाई' कविता का अभिप्राय समझाइए।

प्र. 3. अ) निम्नलिखित अवतरणों की संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए। (5)

- I. यह एक थके हुए बूढ़े मल्लाह की मुस्कान थी
जिसमें कोई पछतावा नहीं था
यदि थी तो एक सच्ची
और गहरी कृतज्ञता

अथवा

- II. मैं बेहद परेशान हो जाता हूँ
उसकी गलत-सलत भाषा

उसके शब्दों से गिरती धूल
और उसके उन बालों पर
जो उसके माथे से पूरी तरह उड़ गए हैं

आ) I. केदारनाथ सिंह की कविताओं में व्यक्त व्यंग्य को स्पष्ट कीजिए। (5)

अथवा

II. 'हाथ' एवं 'मुक्ति' कविता के केन्द्रीय स्वर को स्पष्ट कीजिए।

प्र. 4. अ) आधुनिक काल की सामाजिक एवं साहित्यिक परिस्थितियों का विवेचन कीजिए। (10)

अथवा

आ) टिप्पणियाँ लिखिए। (5+5)

I. रामकृष्ण मिशन।

II. ब्रह्म समाज।

प्र. 5. अ) छायावादी काव्य की प्रवृत्तियों को रेखांकित कीजिए। (10)

अथवा

आ) टिप्पणियाँ लिखिए। (5+5)

I. नवजागरण।

II. अहमदी आंदोलन।

प्र. 6. अ)) द्विवेदी युगीन काव्य की विशेषताओं पर प्रकाश डालिए। (10)

अथवा

आ) टिप्पणियाँ लिखिए। (5+5)

I. सर्वेश्वरदयाल सक्सेना का जीवन परिचय।

II. भारतेन्दु युगीन काव्य में हास्य-व्यंग्य।

GOA UNIVERSITY

B.A.B.Ed (Sem V) / B.A.B.Ed (Sem VII)

Subject Name: HISTORY

Paper Title: Paper-VI: Indian National Movement up to 1905

Paper Code: HIS502

Duration: 2:00 Hours

Total Marks: 70

Instructions:

- i) All questions are compulsory
- ii) Answer sub-questions Q.1 & Q.2 in not more than 100 words each.
- iii) Answer Questions 3 to 6 in not more than 400 words each.
- iv) Figures to the right indicate full marks.

1) Answer **any three** of the following in around 100 words each. (3x5=15)

1. What role did the press play in 19th Century in India?
2. What was the main reason for the rebellion in the military regiment in Meerut in 1857?
3. Explain the 'Doctrine of Lapse'?
4. Who started the Satya Shodak Samaj and why?
5. What were Sayed Ahmad Khan's views on western education for Muslims?

2) Answer **any three** of the following in around 100 words each. (3x5=15)

1. What did the Hunter Commission 1882 have to say about primary education in India?
2. Explain Macaulay's opinion on promotion of Oriental education in British India?
3. Comment on the role of Alan Octavian Hume in the founding of the Indian National Congress.
4. Explain the methods of the Moderates of the Congress when dealing with the British.
5. Why were the Extremists in the Congress critical of the senior members of the Congress?

Q3a) Comment on the factors that led to the rise of nationalism in India in the 19th Century.

OR

(10)

Q3a) Discuss any two important views on the nature of the Revolt of 1857.

Q4a) Write a note on Rajaram Mohan Roy as the pioneer of socio-religious reforms in India.

OR

(10)

Q4b) Write a note on the origins and work of the Theosophical Society in India.

Q5a) Highlight the main recommendations of Wood's Despatch 1854.

OR

(10)

Q5b) Examine the features of the Indian Universities Act 1904?

Q6) Discuss **any ONE**:

(10)

- a) Explain the work of the All- India National Congress till 1905.
- b) Explain the causes for the rise of the Extremist in the Indian National Congress.

GOA UNIVERSITY

B.A.B.Ed (Sem V) / B.A.B.Ed (Sem VII)

Paper Title: Paper VI: Novel as a Literary Form (Part I)

Paper Code: K0N502

Duration: 2:00 Hours

Total Marks: 70

सुचोवण्यो : 1) सगळे प्रस्न सक्तीचे आसात.
2) प्रस्न सामकार दरेकाचे गूण दिल्यात.

प्र.1. सकयल विचारिल्ल्या खंयच्याय एका प्रस्नाची जापो बरयात :- (1X16=16)

अ) कादंबरीची मूळ संकल्पना सांगून तिच्या स्वरुपाचें खोलायेन विवेचन करात..

आ) कादंबरी ह्या साहित्य प्रकाराच्यो जाणकारांनी दिल्ल्यो अभ्यासपूर्ण व्याख्या मांडात..

प्र.2. सकयल विचारिल्ल्या खंयच्याय एका प्रस्नाची जाप बरयात :- (1x14=14)

अ) कादंबरी हो साहित्य प्रकार भारतात आनी भारता भायर कशे तरेन विकसीत जायत गेलो तुमचे विचार मांडात.

आ) देवनागरी लिपयेतल्या कांय महत्वाच्या कादंबरीचो थोडेभितर नियाळ करात.

प्र.3. सकयल विचारिल्ल्या खंयच्याय एका प्रस्नाची जाप बरयात :- (1x10=10)

क) कोंकणीतल्या मुखेल अणकारीत कादंबरी विशीं खोलायेन विचार बरयात.

ख) रोमी आनी कन्नड लिपयेतल्यान प्रकाशीत जाल्ल्या कोंकणीतल्या स्वतंत्र कादंबरीचेर तुमचे अभ्यासपूर्ण मत मांडात...

प्र.4. सकयल विचारिल्ल्या खंयच्याय एका प्रस्नाची जाप बरयात.

(1x10=10)

ग) अरण्यकांड कादंबरीत ल्हान भुरगीं आनी तरनाटी पात्रां आसात तांचेविशीं खोलायेन विस्तारान बरयात.

घ) अरण्यकांड कादंबरीत रानात अरण्यमर्णा भोगीत हो गांवभायरो जाल्लो पोवो कशे तरेन निमण्या पेण्यामेरेन पावता विस्तारान बरयात.

प्र.5. सकयल विचारिल्ल्या खंयच्याय दोन वाक्यांचे संदर्भासयत स्पश्टीकरण बरयात.

(2x5=10)

त) "नाका पुता नाका हांव हांगाच पडटा..

थ) "हो दोंगर बळाटून आनीक फोणांत पडूंक वचात."

द) "कोणे सावकाराचेर फातर घालो तें बरें भशेन येवन सांगात.

ध) "गोपू भुरग्यांक घेवन कुशीक कित्याक बसला.

प्र.6 टिपो बरयात(खंयच्योय दोन)

(2x5=10)

प) अरण्यकांड कादंबरीतली भासशैली.

फ) अरण्यकांड कादंबरीतले जिवन आनी मरणाचे तत्वगिन्यान..

ब) नरसू आनी रेणू हांचे व्यक्तिचित्रण.

भ) अरण्यकांड कादंबरीतली बायल पात्रां आनी तांचे स्वभाव..

GOA UNIVERSITY

B.A.B.Ed (Sem V) / B.A.B.Ed (Sem VII)

Paper Title: Paper VI: Kavyashastra

Paper Code: MAR 502

Duration: 2:00 Hours

Total Marks: 70

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या.

(१५)

१. शब्दार्थाला महत्त्व देणाऱ्या काव्याच्या कोणत्याही दोन व्याख्या अर्थासह लिहा.
२. संस्कृत काव्यशास्त्रातील काव्य या शब्दाची व्याप्ती सांगा.
३. कार्लाइल व कोलरीज यांच्या काव्याच्या व्याख्या अर्थासह लिहा.
४. 'आनंद' या काव्यप्रयोजनाचे महत्त्व तुमच्या शब्दांत लिहा.
५. 'जिज्ञासापूर्ती' हे काव्यप्रयोजन थोडक्यात विशद करा.

प्र.२) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.

(१५)

१. अभ्यास व बहुश्रुतता या काव्यकारणाचे महत्त्व तुमच्या शब्दांत लिहा.
२. संस्कृत साहित्यकारांनी केलेल्या प्रतिभेच्या दोन व्याख्या सांगून त्याचे महत्त्व सांगा.
३. 'परिस्थिती'ला सहाय्यक काव्यकारण का मानले जाते?
४. काव्यविषयक अभ्यासात शब्दशक्तीचा विचार महत्त्वाचा का मानला जातो?
५. अभिधा शब्दशक्तीची व्याख्या सांगून उपप्रकार लिहा.

प्र. ३ अ) काव्यलक्षणांचा अभ्यास करताना संस्कृत अभ्यासकांनी शरीर व आत्मा असे केलेले वर्गीकरण विविध व्याख्यांच्या आधारे स्पष्ट करा.

(१०)

किंवा

ब) पाश्चात्य टीकाकारांनी सांगितलेल्या वेगवेगळ्या काव्यलक्षणांचा उदाहरणासह सविस्तर आढावा घ्या.

प्र. ४ अ) मम्मटाची विविध काव्यप्रयोजने सांगून त्याचे सविस्तर विश्लेषण करा.

(१०)

किंवा

ब) आधुनिक साहित्यकारांनी सांगितलेल्या कोणत्याही तीन काव्य प्रयोजनांचा सविस्तर आढावा घ्या.

प्र. ५ अ) काव्यनिर्मितीत प्रतिभेव्यतिरिक्त आवश्यक असणाऱ्या अन्य काव्यकारणांचे महत्व विशद करा (१०)

किंवा

ब) काव्यनिर्मितीत सहाय्यक असणाऱ्या कोणत्याही तीन काव्यकारणांचे उदाहरणासह महत्व पटवा.

प्र. ६ अ) लक्षणा शब्दशक्तीची वैशिष्ट्ये सांगून तिचे उपप्रकार स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

ब) व्यंजना शक्तीचे महत्व स्पष्ट करून तिच्या उपप्रकाराचा परिचय करून द्या.

GOA UNIVERSITY

Bachelor of Arts and Bachelor Of Education (Sem V)

Subject Name: **ENGLISH**

Paper Title: **Introduction to Literary Criticism**

Paper Code: **ENG503**

Duration: **2:00** Hours

Total Marks: 70

Instructions:

- i) All questions are compulsory.
- ii) Answer sub-questions in Q. 1 and Q. 2 in not more than 100 words each.
- iii) Answer Q. 3 to Q. 6 in not more than 400 words each.
- iv) Figures to the right indicate maximum marks allotted to the question.

Q I. Attempt any three of the following:

(3x5)

- What was Plato's opinion of poets and poetry?
- State Plato's stand on 'Imitation'.
- What is Aristotle's defence to poetry being considered an illusion of the truth?
- Examine Aristotle's interpretation of poetry as providing pleasure.
- Give Aristotle's definition of tragedy.
- Explain any one notion of catharsis given by Aristotle.

Q II. Attempt any three of the following:

(3x5)

- What was Dryden's intention when he penned *Essay of Dramatic Poesy*?
- What are the characteristics of an ideal critic, according to Pope?
- State Dr. Johnson's defence of Shakespeare's tragicomedies.
- What does Wordsworth say of poetic truth?
- Explain Coleridge's notion of Secondary imagination.
- How, according to Eliot, can tradition be acquired?

Q III. A. On what grounds does Plato reject poetry in his Ideal Republic? (10)

OR

B. 'Aristotle breathed new and definite meaning into the term 'Imitation'. Justify.

Q IV.A. 'John Dryden's *Essay of Dramatic Poesy* is an excellent example of comparative criticism.' Discuss and substantiate. (10)

OR

B. Elaborate on the contemporary literary significance of *Preface to Shakespeare*.

Q V. A. Discuss Wordsworth's *Preface to the Lyrical Ballads* as an unofficial manifesto of the Romantic Movement. (10)

OR

B. 'S.T. Coleridge investigates Imagination in his work *Biographia Literaria*.' Discuss.

Q VI.A. Throw light on T.S. Eliot's views on the process of poetic creation. (10)

OR

Elaborate on T.S. Eliot's notion of Tradition given in *Tradition and Individual Talent*.

GOA UNIVERSITY

Bachelor of Arts and Bachelor Of Education (Sem V)

Subject Name: HINDI

Paper Title: Paper VII: Anuvad Evam Patralekhan

Paper Code: HIN503

Duration: 2:00 Hours

Total Marks: 70

Instructions:

- सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- प्रत्येक मुख्य प्रश्नों का उत्तर नए पत्र पर ही शुरू करें।
- प्रश्न क्रमांक और उप-प्रश्न क्रमांक स्पष्ट रूप से लिखिए।
- दायी ओर दर्शाए हुए अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं।
- पत्रों में काल्पनिक नाम और पते का प्रयोग कीजिए।

प्रश्न 1. अ) निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर लिखिए:-

(5×2=10)

1. अन्य भाषाओं से प्राप्त साहित्य का अनुवाद करना क्यों महत्वपूर्ण है ?
2. अनुवाद की प्रक्रिया में 'चयन' और 'पठन' करना क्यों आवश्यक माना गया है?
3. गद्यानुवाद और पद्यानुवाद में क्या अंतर है?

आ) निम्नलिखित अंग्रेजी शब्दों का हिंदी में अनुवाद कीजिए।

(10×1/2=05)

1. No Objection Certificate
2. All Rights Reserved
3. Bracket
4. Oath of Secrecy
5. Entrepreneur
6. Keyboard
7. Rules and Regulations
8. Unit
9. Memorandum
10. Decode

प्रश्न २.अ) आप फोंडा के निवासी है । आपके महाविद्यालय के सामने बढ़ती सड़क दुर्घटनाओं को लेकर गतिरोधक की मांग करते हुए वाहन संचालक के नाम पत्रलिखिए । (10)

अथवा

प्र.2. अ) आपके महाविद्यालय में जल संवर्धन दिवस मनाया गया था उसकी रिपोर्ट संपादक के नाम तैयार कीजिए। (10)

आ) निम्नलिखित अंग्रेजी शब्दों का हिंदी में अनुवाद कीजिए।

(10x1/2=05)

1. Margin
2. Sale Deed
3. Feed Back
4. Vaccum
5. Domicile
6. Disaster Management
7. Customer Service Centre
8. Acceleration
9. Head of Account
10. Zonal Office

प्रश्न 3) निम्नलिखित अंग्रेजी अनुच्छेद का हिंदी में अनुवाद कीजिए।

(10)

1. "Sports play a vital role in our lives, contributing to both physical and mental well-being. Whether it is a team sport like football or an individual sport like tennis, physical activity helps build strength, stamina, and agility. Sports not only improve physical health but also instill discipline, leadership, and teamwork. Participating in sports from a young age teaches individuals how to handle victory and defeat gracefully. Furthermore, sports bring communities together, fostering a sense of unity and promoting values like fairness and respect. International sporting events like the Olympics highlight the spirit of healthy competition and inspire people across the world. Playing sports regularly can also help in reducing stress and boosting self-confidence, making it an essential part of a balanced lifestyle."

अथवा

2. "Health is one of the most important assets a person can have. It affects every aspect of our lives, from our ability to work to our capacity to enjoy time with loved ones. Maintaining good health involves a balanced diet, regular exercise, sufficient sleep, and mental well-being. With the fast pace of modern life, people often neglect their health, leading to conditions like obesity, heart disease, and stress-related illnesses. It is essential to take time for self-care and adopt habits that promote long-term health, such as eating nutritious food, staying physically active, and managing stress effectively. Regular health check-ups and preventive care also play a crucial role in maintaining overall well-being. As the saying goes, 'Health is wealth,' and taking care of one's health is key to leading a happy, productive life."

प्रश्न 4. 1.) बैंक आफ इंडिया, गोवाशाखा में हिंदी अनुवादक का पद रिक्त है। अपने आपको प्रत्याशी मानते हुए निदेशक के नाम आवेदनपत्र तैयार कीजिए। (10)

अथवा

2.) आप महाविद्यालय के प्राचार्य है और आपको महाविद्यालय के कार्यालय के लिए स्टेशनरी सामान मंगवाना है तो फोंडा के महालसा स्टोर को माल की सूची के साथ आदेशपत्र लिखिए। (10)

प्रश्न.5.1.) इंस्टीट्यूट मिनेझिस ब्रागांझा, पणजी में आंतर महाविद्यालयीन स्तर पर हिंदी सृजनोत्सव का आयोजन कर रहे हैं। इसलिए हिंदी अध्यापकों द्वारा बैठक आमंत्रित की गई थी। सचिव की हैसियत से बैठक का कार्यवृत्त तैयार कीजिए। (10)

अथवा

2.) आप स्कूल में लिपिक के पद पर नियुक्त है। अचानक से आप की तबीयत खराब हो गई है और डॉक्टर ने आपको कुछ दिन आराम करने की सलाह दी है। इसलिए अवकाश प्राप्ति के लिए पत्र लिखिए। (10)

प्रश्न.6.1) अपने गांव में सड़कों की खराब दुर्दशा के कारण रहवासियों को होने वाली समस्या पर एक स्थानिक होने के नाते ग्रामपंचायत में मदद के लिए अपील का प्रारूप तैयार कीजिए। (10)

अथवा

2.) आपने अनियमित पेय-जल के संदर्भ में नगरपालिका अधिकारी से शिकायत की थी, परंतु उस संबंध में कोई भी कार्यवाही नहीं हुई। इस संदर्भ में अनुस्मारक पत्र का प्रारूप तैयार कीजिए। (10)

GOA UNIVERSITY
B.A B.ED SEMESTER V
HISTORY

**PAPER TITLE: PAPER VII- WORLD
REVOLUTIONS**

PAPER CODE: HIS 503

Duration: 2:00 Hours

Total Marks: 70

- Instructions :**
1. All questions are compulsory
 2. Answer sub-questions in Q.1 and Q. 2 in not more than 100 words each.
 3. Answer Q. 3 to Q.6 in not more than 400 words each.
 4. Figures to the right indicate maximum marks.

Q.1 Answer any three of the following:

3x5=15 marks

- a) How did the rule of the Stuart monarchs lead to the Glorious Revolution?
- b) Who were the 'Whigs' and the 'Tories'?
- c) Comment on the Protectorate of Oliver Cromwell.
- d) What were the decisions taken at the First Continental Congress?
- e) State two factors for the defeat of the English in the American War of Independence.

Q. 2. Answer any three of the following:

3x5=15 marks

- a) State the significance of the Fall of Bastille.
- b) What was the Reign of Terror?
- c) Why did the Russian Dumas fail?
- d) What was the 'Bloody Sunday Incident'?
- e) Comment on the April Thesis.

Q.3. A) Discuss the events of the reign of James II.

10 marks

OR

B) Describe the consequences of the Glorious Revolution of 1688.

Q.4. A) Examine the main events of the American War of Independence.

10 marks

OR

B) Assess the consequences of the American War of Independence.

Q.5. A) Discuss the political and intellectual causes of the French Revolution.

10marks

OR

B) Examine the rise of Napoleon Bonaparte to power in France.

Q.6. A) Outline the causes of the February-March Revolution of 1917.

10 marks

OR

B) Trace Lenin's contribution to the Bolshevik Revolution of 1917.

GOA UNIVERSITY

B.A. B.Ed. (Semester – V)

Subject name: KONKANI

Paper title: Paper – VII) History of Konkani

Paper code: KON503

Language and Literature (Part – I)

[Duration: 2 Hours]

[Total Marks: 70]

- सुचोवणी :**
1. सगले प्रस्न सक्तीचे आसात.
 2. प्रस्ना सामकार दरेकाचे गूण दाखयल्यात.

Q.I. सकयल दिल्ल्या खंयच्याय एका प्रस्नाची जाप बरयात.

(16)

- अ) 'कोंकणी ही आधुनीक आर्य भारतीय कुळांतली भास.' विधान कोंकणी भाशेच्या उगमाच्या आदारान स्पश्ट करात.
आ) कोंकणी रामायण आनी महाभारताच्या हातबरपांचेर विस्तारान बरयात.

Q.II. सकयल दिल्ल्या खंयच्याय एका प्रस्नाची जाप बरयात.

(14)

- अ) जेजुइत पाद्रींनी केल्ल्या साहित्यीक वावराची वळख घडयात.
आ) मिशनरी पाद्रींनी केल्ल्या भाशीक वावराचो नियाळ करात.

Q.III. सकयल दिल्ल्या खंयच्याय एका प्रस्नाची जाप बरयात.

(10)

- अ) इन्क्विजीशनाचो कोंकणी भास, साहित्य आनी संस्कृतायेचेर जाल्ल्या परिणामाचेर उजवाड घालात.
आ) कोंकणी मरणाच्या फर्माणाक लागून कोंकणी भाशेची आनी गोंयकारांची जाल्ली दशा तुमच्या उतरांनी स्पश्ट करात.

Q.IV. सकयल दिल्ल्या खंयच्याय दोन प्रस्नांच्यो जापो बरयात.

(10)

- अ) डॉ. कुन्य रिक्कार हांणी गोंयकारांक कितें म्हणून उलो मारलो? ताचो परिणाम कितें जालो?
आ) कोंकणी भाशेच्या इतिहासांत, मो. सेबास्तियांव रूदोल्फ दाल्गादाच्या योगदानाचेर बरयात.
इ) कोंकणी भाशेच्या पुनरुत्थानाच्या काळार एदुआर्द जुझे ब्रून द सौजान दिल्ल्या योगदाना विशीं बरयात.

Q.V. सकयल दिल्ल्या खंयच्याय दोन प्रस्नांच्यो जापो बरयात.

(10)

- अ) कोंकणी भाशेंतल्या शिलालेखाचेर उजवाड घालात.
आ) फा. थॉमस स्टिफन्साच्या योगदानाची वळख घडयात.
इ) फा. गोशपार द सा मिंगेल हांणी कोंकणीची सेवा कशे तरेन केली ताचेर उजवाड घालात.

Q.VI. टिपो बरयात (खंयच्योय दोन):

(10)

- अ) नामदेवाची गवळण
- आ) रामायणांतली कोंकणी भास
- इ) केरळांत मेळपी कोंकणीचे पुरावे
- ई) फा. मिंगेल द आल्मेदा

GOA UNIVERSITY

B.A.B.Ed (Semester - V)

Subject Name: Marathi

Paper Title: **Writing Skills for Media**

Paper Code: MAR 503

Duration: **2:00** Hours

Total Marks: 70

Instructions:

१. पुढील सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.१. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे (१५)
लिहा.

- अ. बातमी लेखनासाठी पत्रकाराची जबाबदारी स्पष्ट करा.
आ. निबंधाच्या कोणत्याही दोन व्याख्या लिहा.
इ. बातमीची मांडणी कशी असायला हवी ?
ई. मुलाखत घेण्याची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
उ. ललित निबंध आणि वैचारिक निबंधातील भेद सांगा.

प्र.२. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे (१५)
लिहा.

- अ. वर्तमानपत्रातील आणि आकाशवाणीवरील बातमीतील फरक स्पष्ट करा.
- आ. चांगल्या जाहिरातीची वैशिष्ट्ये लिहा.
- इ. ललित निबंध म्हणजे काय ते सांगून ललित निबंधाचे कोणतेही पाच विषय लिहा.
- ई. मुलाखत घेताना वेळेचे नियोजन कसे करावे ?
- उ. आकाशवाणीवरील जाहिरातीत भाषेचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.३. खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा. (१०)

- अ. माझ्या खिडकीतून दिसणारे जग
आ. सौरऊर्जा : भविष्याची गरज
इ. माझा आवडता साहित्यिक
ई. शाश्वत विकास - प्रगती आणि पर्यावरणातील समतोल

प्र.४.अ. ज्ञानदीप महाविद्यालयाने 'रन फॉर हेल्थ' चे आयोजन केले होते, त्यासंबंधी दैनिक लोकशक्तीसाठी बातमी तयार करा. (०५)

किंवा

प्र.४.आ. युवाशक्ती या स्वयंसेवी गटाने रक्तदान शिबिराचे आयोजन करण्याचे ठरविले आहे. त्यासंबंधी जागरूकता निर्माण करणारी बातमी आकाशवाणीसाठी तयार करा.

प्र.४.इ. दूरदर्शनसाठी बातमीपत्र तयार करा. (०५)

किंवा

प्र.४.ई. आंतरराष्ट्रीय मातृभाषा दिनानिमित्त आयोजित केलेल्या कार्यक्रमाचे वार्तापत्र आकाशवाणीसाठी तयार करा.

प्र.५. खालीलपैकी कोणत्याही दोन विषयांवर जाहिरात तयार करा. (१०)

- अ. केशप्रभा - केशतेल (वर्तमानपत्रासाठी)
आ. चवदार डबा - टिफिन सेवा (दूरदर्शनसाठी)
इ. रसवंती - फळाचा रस (आकाशवाणीसाठी)
ई. चविष्टा - हॉटेल (मासिकासाठी)

प्र.६.अ. पर्यावरण रक्षक कार्यकल्याची मुलाखत आकाशवाणीसाठी (१०)
लिहा.

किंवा

प्र.६.आ. आदर्श पत्रकार पुरस्कार प्राप्त झालेल्या पत्रकाराची मुलाखत
वर्तमानपत्रासाठी लिहा.

GOA UNIVERSITY

B: A. B. Ed. SEMESTER-V
GEOGRAPHY

Paper title: (Paper – VII) Practical – Map
Analysis and Interpretation

Paper code: GEO503

Duration: 4 Hours

Total Marks: 100

Instructions: 1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Draw sketch and diagram to support your answer.

SECTION – A

1. A) Draw any five settlement patterns seen on the S.O.I. Topo sheet. 05
- B) State the degree, coverage and R.F. scale for following. 05
- i) Topo sheet No: 44 / C / 10,
 - ii) Topo sheet No: 44 / E / NW,
 - iii) Topo sheet No: 58 / G / 15 / 3,
 - iv) Topo sheet No: 47 / J,
 - v) Topo sheet No: 54 / C / 10 / 5.
- C) State and explain the colour scheme used in the Ordnance Topo sheet. 05
- D) Discuss in any two advantages and disadvantages of Topo sheet. 05
2. Study the S.O.I. Topo sheet and answer any five of the following: 25

- i) The pattern relief of the region.
- ii) The development of transportation in the region.
- iii) The overview of drainage system of the region.
- iv) The relationship between the physiography and the economy of the region.
- v) The settlement pattern and its distribution of the region.
- vi) The categories of vegetation and the forest of the region.

SECTION - B

3. A) Draw and explain the any two weather systems:

05

- i) High Pressure area,
- ii) Cyclone,
- iii) Deep depression,
- iv) Wedge.

B) Prepare a weather station model following the meteorological data:

05

- i) 3/4th cloud cover,
- ii) Wind velocity 35 knots,
- iii) South Easterly Wind,
- iv) Drizzling,
- v) Ground fog.

C) Discuss any five weather elements appear on the I.D.W.R.

05

D) Write short note on any two of following:

05

- i) Anemometer
- ii) Aneroid Barometer
- iii) Wind vane
- iv) Rain gauge

25

4. Study the I.D.W.R. and answer any five of the following:

- i) The cloud cover observed on the day.
- ii) The pattern of wind and its direction.
- iii) The general air pressure system.
- iv) The sea conditions prevailed during the recording.
- v) The temperature variation and its range.
- vi) The weather phenomena associated with the season.

05

5. a. Certified Journal and

05

b. Performance at the Viva-voce.